

Kursplan examinerande kurs

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

Utgåva
1.0

Handläggare
Marcus Ringquist

Godkänd av
Peter Arnevall
cRT

Ersätter
Ny

Gäller från och med
2026-08-26

Kurskod
SMO T01

Termin 1, 20 studiepoäng

Semester 1, 20 credits

Bakgrund

Utbildning i skydd mot olyckor som leder fram till examen i säkerhets- och räddningsarbete är utvecklad i dialog med svensk kommunal räddningstjänst utifrån en gemensam behovsbild. Arbetet inleddes under 2024 med en förstudie. Förstudien bestod av dialoger med räddningschefer utsedda av räddningstjänstrådet och därutöver en enkät till landets alla räddningstjänster. Därefter har Myndigheten för civilt försvar under utvecklingsarbetet fört dialog med kommunal räddningstjänst via referensgrupper. Viktiga ingångsvärden att ta hänsyn till i framtagandet av den nya utbildningen har varit att; utbildningen ska bli tidsmässigt kortare med ett större fokus på räddningstjänstens operativa arbete samt inkludera utveckling av kunskaper inom området höjd beredskap. Den nya utbildningen ersätter befintlig version av Utbildning i skydd mot olyckor.

Behörighet

Behörig att påbörja kursen är den som antagits till Utbildning i skydd mot olyckor 60 studiepoäng.

Förkunskaper

Inga specifikt uttryckta förkunskaper krävs för att starta termin 1.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

För att få starta termin 2 krävs godkänd nivå på samtliga löpande examinerande aktiviteter av säkerhetskaraktär under termin 1 samt genomförda moment motsvarande utbildningsinnehåll i AFS 2023:13 för rökdykning.

Syfte

Terminen syftar till att ge deltagarna förutsättningar att utveckla kunskap, färdighet och kompetens inom området skydd mot olyckor för att kunna agera som räddningstjänstpersonal inom svensk kommunal räddningstjänst med fokus på vanligt förekommande olyckor.

Efter genomgången termin förväntas den studerande ha tillägnat sig kunskap, färdighet och kompetens motsvarande Grib (Grundläggande utbildning för räddningstjänstpersonal i beredskap), rökdykning enligt AFS 2023:13, grundläggande kunskaper om räddningstjänst under höjd beredskap samt lärande i arbete hos räddningstjänst.

Lärandemål

Efter genomförd termin 1 förväntas deltagaren kunna

1. **ge exempel** på hur en grupps utveckling, dynamik och kommunikation kan förklaras
2. **beskriva** för yrkesrollen gällande ramverk och förutsättningar
3. **använda** strategier för att hantera potentiellt traumatiska händelser
4. **tillämpa** faktorer som bidrar till ett hållbart arbetsliv
5. **använda** för yrkesrollen relevant personlig skyddsutrustning
6. **använda** utrustning för informationsdelning vid räddningsinsats
7. **använda** lämplig och säker metod och teknik vid räddningsinsats kopplat till brand
8. **tillämpa** metoder och teknik vid en insats med rökdykning
9. **använda** lämplig och säker metod och teknik vid olika typer av räddningsarbete vid vanligt förekommande olyckor
10. **tillämpa** systematiskt akut omhändertagande vid vanligt förekommande olyckor och sjukdomstillstånd samt vid större skadehändelser
11. **använda** lämplig säker metod och teknik vid olycka med farligt ämne
12. **förklara** hur olyckor och räddningsinsatser kan påverka människa och miljö.
13. **genomföra** för yrket vanligt förekommande arbetsuppgifter under handledning
14. **tillämpa** aktuell reflektionsmetod i yrkesutövningen

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

Innehåll

Under terminen behandlas bland annat följande innehåll:

Övergripande yrkesrollen

Ramverk och förutsättningar:

Regler som ska tillämpas vid arbete med skydd mot olyckor samt vid andra samhällsstörningar över hela hotskalan, regler som är aktuella för arbetarskydd och säkerhet, social arbetsmiljö, kommunala handlingsprogram kopplat till dimensionering, räddningstjänsten och kommunens olycksförebyggande och skadebegränsande arbete, räddningstjänstens roll kopplat till LSO och LEH, hantering av hot samt räddningstjänst under höjd beredskap.

Reflektionsmetod

Myndighetens vedertagna reflektionsmetod.

Krisstöd

Bemötande av krisdrabbad person och psykologisk reselliens.

Hälsa och livsstil

Förutsättningar, fysiska krav, ergonomi och skadeförebyggande träning.

Skyddsutrustning

Personlig skyddsutrustning i yrkesrollen samt hantering kopplat till hälsa.

Brand

Förutsättning för branduppkomst, brandförlopp, metoder, tekniker och säkert arbete vid brandsläckning, skyddsutrustning, hindra/begränsa, brandvattenförsörjning, organisation och rutiner, släckutrustning, materiel, byggnadstekniskt brandskydd samt rökdykning enligt AFS 2023:13. Utrustning för informationsdelning. Radiosamband.

Räddning

Trafikolycka: säker arbetsmiljö på skadeplats, arbete och utrustning, losstagningsverktyg, risker, organisation samt metoder.
Vattenlivräddning: arbete och utrustning samt metoder och tekniker.
Arbete på höjd: arbete, utrustning och metoder.
Dörrforcering: verktyg och metoder.
Stegar: AFS 2004:3 gällande stegar och arbetsbockar
Handverktyg: basbilens utbud.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

Akut omhändertagande

Arbete och metoder, systematiskt akut omhändertagande, HLR vuxen och barn, inriktning barn, brännskador, hypotermi, vanligt förekommande materiel, inventering och prioritering samt akuta medicinska tillstånd.

Farliga ämnen

Risker utifrån märkning, organisation på skadeplats, arbete och utrustning, metoder för livräddning och egensanering, påverkan på människa och miljö, spridningsbegränsande åtgärder samt lagstiftning.

Miljö

Olyckor och räddningsinsatsers påverkan på människa och miljö, utsläpp, spridningsvägar, begränsa spridning samt lagstiftning inom ämnesområdet miljö.

Lärande i arbete (LIA)

Träna på för yrket vanligt förekommande arbetsuppgifter under handledning samt mängdträning på utbildningens olika moment.

Pedagogik och metodik

Terminen utgår från en vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Terminens pedagogik, metodik och gestaltning strävar efter att vara exemplifierande och förebildlig avseende människors olikheter, etnisk mångfald och jämställdhet mellan kvinnor och män.

Terminen genomförs med fokus på lärande i samarbete med andra genom bl.a. föreläsningar, diskussioner, scenarioövningar, seminarier, fältövningar samt interaktivt via lärplattform.

Terminen ställer höga krav på deltagarens självständighet och engagemang i det egna lärandet. Tonvikt läggs på egen träning.

Den studerande får under terminen möjlighet att utveckla färdigheter genom framför allt momentträning.

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

Upplägg och omfattning

Termin 1 omfattar 20 studieveckor, i huvudsak platsförlagd tid.

För att säkerställa information och lärande har kursdeltagaren tillgång till en digital lärplattform. Där tillhandhålls all relevant lärandematerial. Via plattformen sker utbyte av information och interaktion.

Terminens upplägg bygger på att den studerande är närvarande och aktiv under samtliga delar.

Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där den studerande förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

Den studerande får under kursen möjlighet att utveckla färdigheter genom framför allt momentträning.

Läromedel

För utbildning som leder till examen i räddnings- och säkerhetsarbete tillhandahålls samtlig kurs- och referenslitteratur via angiven lärplattform.

Examination och betygssättning

Examinationer genomförs i slutet av terminen genom att pröva om den studerande har uppnått kursplanens lärandemål. Examinationer genomförs för teoretiska delar genom en terminstentamen och för praktiska delar genom terminsexaminationer, dels för moment och dels genom insatser/scenarier.

Examinationer sker på lika sätt oavsett utbildningsort. Examinationer inriktas för att särskilt beakta kraven på integrerade kunskaper och utbildningens lärandemål vad avser förberedelser för yrkesutövning. Vid terminsexaminationer används stickprov som metod. Frågor och övningar slumpas på individnivå för den studerande.

För studerande som inte blivit godkänd vid ordinarie examinationstillfälle ska förnyad provning anordnas i nära anslutning till ordinarie examinationstillfälle dock senast inom 8 veckor, om inte särskilda skäl föreligger. Möjlighet till omtentamen ges vid två tillfällen, såvida inte särskilda skäl föreligger och därefter vid nästa ordinarie kurstillfälle. Vid LIA ska individuell provning göras för studerande som inte blivit godkänd.

Utöver terminsexaminationer tillämpas löpande examinerande aktiviteter av säkerhetskaraktär. Studerande behöver nå godkänd nivå på dem för att få fortsätta

Datum
2026-08-21

Ärendenummer
MSB 2019-06896-28

studierna. De examinationstillfällena samt omexaminationstillfällen för dem ligger schemalagda.

För terminen ges betyget Godkänt eller Icke Godkänt.